

"Štajerc" izhaja vsaki petek, dатiran z dnevom naslednje nedelje. Narodna velja za Avstrijo; za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na višokost postnine. Naročnina je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptiju, gledališko po slojje štev. 3.



Slava Tabi, ki si nas kmete ljublj!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 9.

V Ptiju v nedeljo dne 28. februarja 1909.

X. letnik.

Koledar

Nekajzitiso letosnjega "Štajercevega" kmetskog a koledarja imamo še na razpolago. Kdor bi si ga torej želel, naj nam to hitro naznani. Naš koledar je tako priljubljen, da so vsi z njim zadovoljni.

Na delo!

Volitve za koroški deželni zbor se bodoje vršile meseca marca. V kratkem pa se bodoje razpisale tudi volitve za štajerski deželni zbor, ki se bodoje vršile bržkone koncem maja odnosno v prvi polovici junija meseca.

Treba se tedaj malo pomneniti o tej zadevi. Naprej povemo že, da se nam ne gre zato, da bi na tem mestu hvalili lastno svojo malho. Miti tudi ne bodo zapadli v staro napako, da bi pohlevnini volilcem vse mogoče in nemogoče obljubovali. Take obljube so vedno le pesek v oči, kajti v politiki se sploh ne more nesčesar obljubiti, posebno pa še v naši avstrijski politiki ne. Kdor torej v politiki kaj obljubuje, ta je skoraj vedno ali nevednež ali pa — lažnik.

Žalobig da se je ravno v slovenskih krajih laž v politiki tako močno razširila in udomačila. Opazujmo le na naravnost neverjetne laži, s katerimi so pravki raznih strank pri zadnjih državnozborskih volitvah nastopali. O naprednjakih se je govorilo približno tako kakor o hudočemu duhu, prvaški kandidati pa so bili sami angelji, sami modriani, sami poštenjaki in svetniki že na tem svetu. Marsikater te laži smo že takrat odkrili. Povedali smo tudi že naprej, da bodoje ti prvaški kandidati postali vse drugačni, kadar se jih izvoli za poslance. In skoraj se nam zdi, da smo uganili do zadnje pice. Naši vbogi volilci vedo to vse sami prav dobro . . .

Res je, da se je treba pri vsakemu kandidatu, najsibode potem za deželni ali za državni zbor, ozirati na njegove osebne lastnosti. Kajti poslanec, kateremu je dal Bog mesto možgan le rezance v glavo, — ali pa poslanec, ki nima značaja ter kateremu je poštenje deveta brig, — tak poslanec ne more biti za nas. Tudi zahlevamo smelo od svojega poslanca, da razume hrepnenje in težnje našega stanu, da ima zanje srce in potrebo znanje. Najvažnejše pa je vprašanje, na kateri program kandidira in kateri stranki pripada poslanec.

V tem oziru imamo na Slovenskem dvoje merodajnih strank. Omenimo naj najprve "narodno" ali "liberalno" stranko. Na Koroškem se ta doslej še ni mogla mnogo razviti, ker jo Brejci, Podgorci, Grafenauerji in Einspielerji ne pustijo do sapa. Na Štajerskem pa so si liberalci v "narodni stranki" vstvarili taborišče, s katerim hočejo zmagovati. Mi na zmago teh prvaških liberalcev ne moremo verjeti. In našega mnenja so tudi drugi ljudje. Tako smo čitali pred kratkim v ljubljanskem "Slovencu" vest, da bode "narodna stranka" s svojim "Narodnim

listom" in s svojim "Narodnim dnevnikom" kmalu konkurenčno napovedala. Ta politični konkurenčni konkurz bi nas v resnici prav nič ne presenetil. Kajti "narodna stranka" je bila v kratkem času svojega obstoja v zorni nezačajnosti, mlačnost in polovičarstva. Vsa politika "narodne stranke" nam kaže prav jasno, da jo vodi ponesrečeni pesnik in večni študent Lojze Spindler. Stranka, ki menja svoje nazore hitreje, nego njeni voditelji spodnje blaže, nima obstoja. V začetku je imelo lahkoverno naše ljudstvo do te krijeve male strančice nekaj zaupanja, ali zdaj vidi že najbolj zagrizeni "narodnjak", da je vsa politika tega nesrečnega celjskega konzorcija le — narodnostna gonja. In v to gonjo se naše ljudstvo ne da več zapeljavati.

Druga stranka je klerikalna, ki se sicer po navadi drugo ime priklica. Ali vrana ostane vrana, pa če jo prav rumeno pobarvaš. Primanjuje nam prostora, da bi še enkrat vse ponavljali, kar se tiče klerikalstva. Dokler bodo glavno strmljenje klerikalizma, da izrabljajo sveto vero v svrhu politične nadvalade, toliko časa ostanemo tudi pri svojem prepričanju: da je klerikalizem v eliksarska rakrana na truplu našega ljudstva.

Te dve stranki se sicer navidezno nasprotujejo, ali v enem sta si ednaki: v panslavizmu. Ravno sedanj resni trenutki, ki nam prinesajo lahko vsak dan krvavo vojsko, so dokazali vse veleizdajalske nazore prvakov obeh strank. Zdaj se pač več ne čudimo, da sedijo med prvaškimi voditelji možje, ki so že mesece dolgo zaradi veleizdajalstva v preiskovalnem zaporu sedeli. Prvaki so zdaj dokazali, da jima ni nič za avstrijsko domovino, pač pa mnogo za Srbijo.

Te stranke stopajo zdaj v vilnil boj za deželni zbor. Delali se bodojo ti ljudje zdaj za najboljše prijatelje ljudstva in cesarja. Mi pa prizibimo še enkrat ta-le dejstva:

1. Prvaki hočejo Avstrijo razbiti in se družijo zato z njenimi največjimi sovražniki.

2. Prvakom se ne gre za ljudstvo, marveč edino za narodnostno gonjo.

3. Prvakom sta vera in narodnost edino sredstva v politiki, s katerimi hočejo doseči svoje preje označene cilje.

Teh trditev nam ne more noben prvaški list ovreči. Mi pa smo na stališču, da je glavnina na loga poštenega poslanca — gospodarsko delo. Bogati narodi naj se borijo za te ali one politične vzorce. Slovenci pa so revni, so pravi berači, in zato je prva njihova dolžnost, da si izboljšajo gospodarski položaj.

Pri nas je pamet vodnica, pri prvakih pa fanatična zaslepjenost. Zato, naprednjaki, na delo, na delo . . .

Politični pregled.

Vojška ?!

Zadnje dni so se razmire med Avstro-Ogrsko in Srbijo znatno poslabšale. Vse

je že prepričanje, da mora priti do vojske. Odkar je izvršila naša država aneksijo Boznijske in Hercegovine, pripravlja se mala Srbija očitno na vojno. Izzivanje vplivnejših oseb na Srbskem, kakor zlasti mladega prestolonaslednika Jurčka in vojnega ministra Živkovića, je postal vedno bolj predzrno. Temujše je bilo to izzivanje, ker je srbska vlada kar javno oboroževala svojo armado z ozirom na vojsko z našo državo. To se seveda nobena velevlasi ne more pustiti dopasti. Vsled tega je končno tudi avstrijski vladni počila potrebitljivost in zahtevala je od Srbije pojasnila. Velevlasti so se doslej večinoma izjavile za avstrijsko stališče in smatrajo srbsko izzivanje za napačno. Da pokaže še enkrat, da nam ni za vojno in da hočemo mir obdržati, zahteva je naša vlada, da naj evropske velevlasti vplivajo na Belograd in zahtevajo tam konec izzivanja in oboroževanja. Pri temu je nakrat Rusija spremnila svoje stališče. Medtem, ko je imel ruski zunanjji minister do slej popolnoma ednake nazore nego ostala evropska diplomacija, spremenil jih je zdaj naenkrat. Rusija zahteva zdaj, da vplivajo velevlasti tudi na Dunaju; to se pa pravi, da se Rusija ne strinja z avstro-ogrsko politiko. Tako stojimo torej pred odločilnimi dogodki. V teh bojih imamo samo enega popolnoma zanesljivega v zvezstva prista in to je Nemčija. Vsak dan pa nas zamore presenečiti vest o mobilizaciji. Govori se celo, da je mobilizacija deloma že izvršena odnosno sklenjena. V naslednjem zadnjem glavnem poročila:

Dunaj: Vlada objavlja slediči ojstri oklic: Stališče naše politike napram srbski hujskarji, namreč želja, da se ohrani mir in potrebitljivost do skrajne meje, se je pred drugačilo. To je dejstvo, ki je Evropi znano. Od srbske politike do bozanskega vprašanja ne vodi nobena pot in noben most. Vključ temu je pričela Srbija oboroževati. K temu pridejo še izrazi visokih oseb (prestolonaslednika), najvplivnejših politikov in časopisov v Belogradu. Nobenega droma ni, kaj da hoče Srbija. Srbija zahteva del Boznijske, da bi potem polagoma vse dobila. Vse njeno oboroževanje je naperjeno proti nam. Iz te srbske politike bodo mi izvajali konsekvence.

Belgrad. Tu se je ustanovilo novo ministerstvo, kateremu predseduje napredni Novakovič in v katerem so vse stranke zastopane. Nova vlada je Rusiji zelo prijazna. Zunanji minister je Milovanovič, ki je napetega razmerja med Avstrijo in Srbijo največ kriv. Vojni minister ostane Živković, ki je glavni vodja stranke vojske. Nova srbska vlada se smatra v splošnem za vojni kabinet.

Borovnica pri Ljubljani. Že dalje časa se klatijo po Kranjskem srbski špioni. Kjer so se pokazali tudi ob velikem viaduktu na progji južne železnice v Borovnici, postala je nevarnost, da hočejo ta viadukt v zrak spustiti. Zato se je te dni viadukt vojaško zastrelil. Dva oddelka infanterijskega polka štev. 27 sta prevzela stražo. Čuje se tudi, da je karavanska železnica vojaško zastrupena.

Berlin. Nemčija se je postavila popolnoma

na avstrijsko stališče. Nemčija pravi, da anekcija Bozne in Hercegovine Srbijo sploh nič ne briga.

Belgrad. Odbor za srbsko narodno obrano je izdal oklic, v katerem naznana, da je vojna pred durm i. V tem oklicu čitamo m. dr.: „Srbski junaki! Vsak hip zna priti avstrijski ultimatum, kateremu mora slediti 3 dni pozneje dohod avstrijskega vojaštva. Tako je sklenil avstrijski vojni svet.“

Budimpešta. Tu so aretirali nekega Banca, ki je dejal, da je odposlanec Nemčije. Baje pa je srbski špijon, ker so našli v njegovih kovčkih orodje in muničijo. Gotovo je Banca srbski oficir, ki je hotel vtihotapiti vzorce našega streljiva in orodja.

Paris. List „Temps“ piše: „Srbija naj nam bode še tako simpatična, o na n i v o j s k e vredna. Nobena vlada noče te vojske in bilo bi zločinsko, ako bi jo pričeli. Izvoluti se mora med razširjenjem srbske meje in razburjenjem Evrope. Mi smo že volili“. Iz tega je razvidno, da Francuzi nočejo blazne Srbe podpirati.

Dunaj. Noben list ne smeti ničesar po-ročati o vojaških tajnostih in premikanju vojaštva. Graška „Tagepost“ je bila zato v sredo zaplenjena. Vesti o mobilizaciji itd. moramo torej tudi mi zamolčati.

Kaj bi nas koštala vojska? Troški nemško-francoske vojske so znašali na nemški strani skupno 2.065 milijone kron. Vojska je trajala 305 dni, torej je koštalo vsak dan vojske okroglo 6% milijone kron, vsak vojak vsak dan pa 7 kron. Pri temu pa niso računili troške za zopetno oboroženje, poraba materijala, penzije za vdove, sirote in invalide in izgube na zasebni lastnini. Skupni troški te vojne na francoski strani so znašali 5 milijardov, to je 5.000 milijone kron. — Čisti vojni troški rusko-japonske vojske so znašali za Ruse 3.390 milijone, za Japonce za 2.860 milijone kron. Ako se hoče po teh številkah izračunati troške bodoče avstrijske vojske, potem se mora eniti velikost armade. Skupno bi se moralno računati okroglo 2 milijona mož na dan. Ako se vzame za enega vojaka dnevno 7 kron, koštala bi vojska vsak dan 14 milijone kron, vsak mesec 420 milijone, eno leto pa 4.110 milijone kron. K tem velikanskim troškam prisluhi bi še razne podpore, penzije, itd. Tako bi torej bili vojne troški velikanski in čutili bi jih še desetletja. K temu pride še dejstvo, da od Srbije nimamo pričakovati nobene vojne odškodnine, kajti, — kjer nič, izgubil je cesar pravico.

Zasedanja. V krogih poslancev se razglaša, da bode vlada državni zbor dne 16. marca sklicala. Državni zbor imel bode potem hitro volitve v delegacijo izvršiti. Delegacije same bodoje imele v kratkem zasedanju dovoliti kredite za skupni proračun države za l. 1909. Državni zbor sam bi imel potem takem izvršiti oziroma skleniti edino rekrutno predloga, nadalje postave glede podprtavljenja železnic in postavo glede aneksije Bozne ter Hercegovine. Državni zbor bi zboroval okroglo od 16. marca do 5. aprila. Seveda je vse to odvisno od tega, je li se bodoje stranke med seboj in z vlogo sporazumele ali ne. Ako bi ta cilj nebi bil dosežljiv, potem je skoraj gotovo, da vlada zbornico razpusti in Š 14 — ostane vladar.

Državna zbornica se bode baje meseca marca zopet sklical. Vlada hoče napraviti zopet poiskus, je li bode s temi poslanci mogoče parametno delati ali ne. Da je naši državi v tej vojni nevarnosti delavnica zbornica potrebna, mora vsak pametni človek sprevideti. Ako bi posamezni poslanci pa mislili, da so njih narodnostni in osebni nazori več vredni nego splošna ljudska in državna korist, ako bi vsled tega zopet na pobalinski način onemogočili zasedanje državne zbornice, — potem bi morala vlada zbor sploh razpustiti. Posledica tega bi bila, da bi se vlada vse potrebine postave sama na podlagi zloglasnega § 14 dovolila. Mi bi torej ne živeli več v ustavnih državah, temveč pod vlogo absolutizma. Ustaška kri l. 1848 je torej zastonj tekla . . .

Finančni položaj države dela baje novemu ministru Bilinskemu velike skrbi. Denarja manjka na vseh krajih in koncih. Vzrok pomanjkanja so zlasti sredstva za vojaške namene. Ako bi k navadnim vojaškim troškom še oni morebitne

vojne prišli, potem bi se moralno zopet nove davke urediti. Kakor vidimo, bode bodočnost še lepoša. Davki so prvi in zadnji uspeh vse avstrijske politike.

Novi deželnozborski volilni red, katerega je sklenil štajerski deželni zbor kot postavo, je bil te dni od cesarja potrjen. Volitve sicer še niso potrjene, ali pričakovati je, da se bodejo v dnevih konca maja odnosno začetka junija vršile.

Prestolonaslednik in kmetijska družba. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je odložil protektorat čez c. k. kmetijsko družbo. Pravijo, da ni bil zadovoljen z vodjo avstrijskih kmetov Simitsch pl. Hohenblumom. Baje pa mu tudi to ni dopadlo, da se je načelnik družbe knez Auerberg v raznih lastnina prestolonaslednika se tičočih zadevah za državo potegnil. Upajmo, da kmetijski družbi ta korak ne bode škodoval in da bode i naprej ščitila kmetov.

Dopisi.

Kaplja pri Arnfelsu. Ljubi „Štajerc!“ Mi imamo na Kaplji že od leta 1887 nemško šolo z dvema razredoma in imamo tudi denarje od nemškega „Schulvereina.“ Lansko leto smo zopet en razred postavili. Ker je naša občina uboga in bi zopet od „Schulvereina“ denarje potrebovala in ker tudi cela občina hoče, da bi naša šola ostala nemška, zdaj je nastopil neki hudi sovražnik nemške šole. Mož je Čeh in je že 16 let na Kaplji. Ta človek misli, da mora cela občina tako plesat, kakor on godi, pa ne bo. Nadalje prihodnjic.

Ponikva ob juž. žel. Kakor smo že poročali, da so naši klerikali hudo poparjeni, ker niso mogli na dan volitve pripravljenega smodnika izstreliti. Sedaj se močno ludujejo in čudijo in ne vejo kam smodnika spraviti. In sedaj pa že komaj čakajo te verne duše odrešitve o zopetni volitvi. Najhujše jih vest peče do naprednjakov in jih hočejo v prihodnje premagati. Posebno se pogovarjajo s tistimi ki niso bili pri zadnji volitvi, ker nekateri pravijo, sedaj budem pa na kaplanovo stranko volil ker so mi dve cigari dali ko so prišli za svete tri kralje kropit. Torej, lepo od Vas, kateri boste za cigare volili. Posebno imenitno in bahato se nosijo naši klerikalni in modri mladeniči odkar so igrali neko igro pod komando kaplanova. Izvrstno dobro se počuti neki Preložnikov Jurček in ga zelo vest peče ter se hudo boji Velikonočne spovedi ker ne ve če bode dobil odvezo ker je Štajerc bral in ga dalje časa v žepu nosil. Ja pa še več, iz cerkve domov gredoč zabavljajo čez naprednjake in si s tem svojo jezo ohladi, da pripoveduje babnicam svoje grozno mnenje o Štajercjancih. Pa ta Jurč se celo predmrzne prestopiti prag v stanovanje naprednjaka s takšen obnašanjem, kakor da bi bil dottični kakšen ubijalec in mu pretil s tožbami in pa da se nemčurjev nič ne boji. Pravi, da ga je dottični na časti razžalil, ker je baje enkrat rekel da je Preložnikov Jirgl. Boditi ti povedano enkrat za vselej da nas v miru pusti, ter nam ne pripoveduj vedno o kapljanovi nedolžnosti in o takoj velevažnem delu če se mu res tako dobro zdi, da se ga kdo pri tepežu boji. Potem pa opusti tiste neumne reči, ker veš da tako pisarjenje je za šolarčke pa ne za odrašene ljudi. Če te pa glava boli, tedaj pa pojdi k tistem saj veš h komu in te naj s kušarjevo možo namaže ter mu povej da si naj tudi sam svoj predolgi jezik namaže in naj opusti ogovarjenje ljudi; saj je mož in naj ne posnema govorjenje starih bab. Reci mu tudi naj se ne vtika v take reči ki njega sploh nič ne brigajo. Bolj ko nas boste sovražili in obrekovali bolj se bode množilo število Štajercjanov. Vi napredni kmetje in delavci pa, ne bojte se njih sovrašča in ne verujte njihovi bujskariji ter si pridno naročajte naš potrebn na predni list.

Jesenice Gorenjsko. V sredo 17. februarja smo imeli občinsko sejo, kateri je predsedoval gerent Anton Čebulj z svetovalcom Antonom Pongratz-a in Peterom Rozman-a, nasprotno se ni vdeležil seje dr. France Kogoj, kateremu sploh seje nič več ne vgajajo, ker so te prav pogoste in dolgo časa zamudne. Tudi svetovalec ne dobi niti vinerja za to, kajti delo v občini in za blagor občanov je za svetovalca, kakor za

župana vedno brezplačno. Zaradi tega ne tož našim Savskima svetovalcom za njih v držav valnost in trud najskrenje zahvalo izredno pričela. Črna jeseniška je imela koncem leta 1908 moženja v gotovini 41156.97 K, kateri deli, nje pa izvzemši 1400 kron prav v sumljivih čebri hranilnicah in posojilnicah nalozen, j. In po je za vse to odgovoren jeseniški gerent. Ali d leto 1908 sprejeli smo od c. kr. davčnega blama v Kranjski gori 21123 K občinskih dokol, se blamurliške uglede 192 K, za semnje 222 K, kratek. K činskih gozdov 1259 K od tega je plačal veličali posestnik in oštir Janez Ferjan, ker je umnosti gozd samolašno posekal in pri tem. Tako bil, za klavnico 1730 K — za občinsko osavsko 508 K in od Antona Trevna bivšega svetovalec vsled pritožbe svetovalca Pongratza, pogoj žalos 1263 kron; in več manjših svot, katere padal in demo navajali. Izdatkov je pa občina imel, kje je b ogromne. Navedeti hočemo samo nakatero gerent in podžupanu 1053 K. Občinski trgov bencem 4031.61 K. Pisarniške potrebuje pravil Komisije in policijski ogledi 529 K. Jesenik, mu ponočnemu čuvaju 396 K. Jeseniški žalosti skemu čuvaju 360 K. Draginski dokladi dr. B kim učiteljem 1311 K. Kaplanom in org. je teko 690 h. Jeseniškim revnim šolarjem 100 K. Za jeseniška pota in mostove 3232.32 moral Savi se je samo ena pot in eden most stranit, vse drugo so Jesenice porabile. Razvedeno Jesenicah, na Savi je itak vedno tema, nejalo. Za živinogledca, živinozdravnik in popravljajo krovnice 2071 K. Potem za pokopalisko g. Šolskemu svetu za popravljenje šole v Jaku mor 5525.74 K! Tedaj je bilo vse za Jesenice, ljubi, Savo skoraj nič, izdano. Ubožni zakladetovanje dohodkov 1507 K podpor pa samo za jih padal in reveže, kajti na Savi nimamo občinskih nikdar 2356 K. To vse smo zabeležili, da občina pa se Savi razvidi, kaj in koliko potrebujejo idič križ od na Savčanov. Menda komentarja hdi tožil potreba. Seveda doklade mi plačujemo l.) do danes samo boro slovensko štirirazred Ravn na Savi zahtevamo, smo pa nemčurji in drož tarji! O tem gorovimo še v drugi več Benkovič ugim je

Slike iz Brežic na Ščavnici

V.*

Pravzaprav kažemo le hudo nezadovoljstvo na napadamo dr. Benkoviča in njegovemu na brezobzirni način. Kajti splošno rečen Benkovič nas je že marsikatero uro prav le val. Mož ima sicer zlasti v državni zboru — nedotakljivi poslanec grozovito surov človek se ne ciči, da so ga trezni poslavili že davno na eno stališče z Kloštrom Sternbergom. Ali sam za svojo veliko osebico je Benkovič zelo občutljiv dan je pripravljen, reparirati svojo sodiščem. Benkovič

Tako je ta politični „Prozesshansel“ vič našemu uredniku Linhartu in vno tvo na sploh že bogové kolikokrat obljudil, da bo Žalibog da je večidel le pri obljudi ostal, se nismo mogli merititi s tem modrijanom modrijani pred sodnijo. Posebno veselil Benkovič ko nam je dr. Benkovič obljudil, da smo mu črno na belem dokazali, da oproščavam odvetnik prokleto dobro računati. Mi se vse pripravljeno, da možu pred sodnijo z njegovimi spisi dokažemo, da je res opozorje dvakrat in trikrat toliko računal, kako smeli. Ali Benkovič se je premislil in Hudomušni ljudje pravijo, da je imel sl

Enkrat pa nas je možakar le tožil bilo takrat, ko smo ga krstili za dr. Cvetko. Za božjo voljo, to vendar ni nič hudega, je sicer, ako prvaški odvetnik vkljub potrejenim računom „nima nič cenečnega vrednosti“. Zanimljivo je, da Benkovič se to na noben način dajalski padlo. Zato nas je zatožil. Pa se je Benkovič grozno blamiral, do kosti osmešil. Kajti Benkovič Linhart je bil pred sodnijo popolnoma ščen in dr. Benkovič je moral vse troške premstva Benko-Cvenčkoviču se to na noben način deležev. Peterski ljudje pravijo zopet, da Benkovič klijenti s tem niso bili zadovoljeni, ker hajali od tega časa iz njegove pisarne v naši mastni računi . . .

* Glej prejšnje številke.

"Štajerca" pa Benkovič od tega časa naprej več ne toži. Le obljubuje mu, da ga bode tožil. In v državni zbornici si je mož vzel poguma ter izreči.

1908. 1. 1. In derviš po kristijanom. Ali njegovi udarci nas niso boleli, njegove psovke so od nas odletele; blato iivih derviši po kristijanom. Ali ga je na nas metal, padlo je zopet nanj nažen, sem ki ga je na nas metal, padlo je zopet nanj nažen. In poleg tega se mu je ves svet smejal.

Ali dr. Benkovič ni mož, ki bi se zaradi ene blamaže vstrala. Ne, on ima dovolj poguma, da se blamira tudi dvakrat, trikrat, makari desetkrat. Ker so se pa v državni zbornici že davno naveličali njegovih blamaž, delal je mož svoje neumnosti doma v Brežicah.

Tako je svoj čas izdajal listič pod imenom "Posavska straža". V tej cunjici, katere so se klerikalci sami sramovali in ki je morala vsled tega žalostno poginiti, je zlasti brežiške trgovce napadal in ljudstvo v bojkot silil. Ena teh številk je bila konfiscirana, pa se je vendar zelo hitro po okraju razširila. Zato jo je razobesil neki trgovec v svoji izložbi. Nad listom pa je napravil napis: "Hier sind Hundspeitschen zu haben". (Tukaj se dobijo pasji biči). Ta opomin na žalostni dogodek, katerega žalostni junak je bil dr. Benkovič sam, je mož tako razburil, da je tekel bronzog na okrajno glavarstvo in prosil, naj se trgovcu to šalo prepove. Trgovec je moral tudi res "Posavsko straža" iz izložbe odstraniti, ali pasjih bičov pa je imel tam še vedno ... Benkovič pa se je zopet celo mesto smejalo.

Najbolj smešna pa je bojazen Benkoviča pred g. Karl Schalonom. G. Schalon je mestni tajnik in vse sledi tega, kako se ima ravnati in kako mora nastopati. Da dr. Benkovič posebno ne ljubi, to je umevno; kajti Benkovič ga je opetovan na nečuvani način v državni zbornici napadal in psoval. Ali g. Schalon vkljub temu nikdar ničesar protipostavnega ukrenil. Vendar pa se ga Benkovič približno tako boji kakor hudič križa. Vsled tega je Benkovič Schalonu tudi tožil in je prislo isti dan (27. prosinca t. l.) do razprave.

Ravno ta obtožba je take smešna, tako otročja, da se mora človek res čuditi, da je Benkovič — odrazen človek in poslanec. Med drugim je Benkovič g. Schalonu tožil, če da je ta nekega porednega pobiča z besedami domu poslal: "Marš domu, ti Benkovič." Nadalje je očital Schalonu, da je ta nekdaj dejal: Mi bodoemo pravake že „abkrageln“ (vrat vzeli)." Od tega časa sem ima Benkovič tak strah, da nosi vedno revolver seboj. Po našem mnenju mu revolver ne bode dosti pomagal. Ako ima Benkovič že res tak strah, potem naj vzame vsak dan — druge spodne hlače. Benkovič je g. Schalonu tudi tožil, če, da ta vedno nekaj mrmra, kadar ga sreča in da mu kaže osle (!). Končno je stavil Benkovič še slediči slučaj pod obtožbo: Nekega dne je dohitel Benkovič na cesti g. Schalona. Nehotě sta šla drug poleg drugačega nekaj korakov naprej. Nakrat se obrne Schalon k Benkoviču in mu pravi: Vi, gospod doktor, ravno tako izgleda zdaj, kakor da bi šla skupaj; tega se pa res ženiram; pojrite raje naprej . . .

To je nekaj dogodkov iz Benkovičeve tožbe. Mislimo, da bi niti Korenova Mica zaradi takih stvari ne tožila, ker bi se bala blamaže. No, Benkovič pa je tožil in g. Schalon je bil seveda — oproščen. Cela dvoran v celo mesto se je pravškemu poslancu krohotala . . .

Zanimivo je še za omeniti, da je Benkovič g. Schalonu enkrat na cesti prosil, naj ga pusti za božjo voljo pri miru . . . In ta junak je rešitelj ter odrešenik slovenskega ljudstva . . .

(Pribordnjic naprej.)

Novice.

Železna metija. Poročila, tikoča se zunanje naše politike, so vedno resnejša. Zdaj pričenja tudi vlada več eneržije kazati, zlasti proti onim izdajskim elementom, ki so zlorabljali svojo poslanisko imeniteto v zločinske namene. Za nas je zopet to le zanimivo: Pred nekaj meseci potoval je ljubljanski župan Ivan Hribar v spremstvu z nekim Čehom in nekim Poljakom v Petersburg. Tam so se ti avstrijski gospodje udeleževali panslavističnih demonstracij. Danes je naša zunanja politika pred dejstvom, da je Rusija nakrat spremnila svoje stališče in da jo

moramo smatrati za nam sovražno, s Srbijo zvezano državo. Hribar kot glavni voditelj slovenskega prvaštva je torej danes razkrinkan in stoji tukaj kot politični Judaž Iškarijot, kateri se brati z nam sovražno državo. Isto igro vidimo v potovanjih češkega Kloufača in raznih slovenskih velikašov na Srbsko. Naravnost pred izbruhom spora s Srbsko se je nahajal Kloufač tam dolni v Belogradu. In dne 2. decembra so razstavili v Ljubljani sliko srbskega Jurčka. Vsa kovo vojno sodišče bi take veleizdaje in poslance poslalo na vislice. In čuje se, da je pričela vlada tudi zdaj z železno metijo pomestati. Uredila so se preiskovanja in razni češki poslanci so že obtoženi zaradi veleizdaje in protivojaške propagande. Časi se spreminjačo in enkrat mora tudi vsaka potprežljivost početi. Le naprej, — zob za zob !

Mi znamo tudi! V nekem prvaškem listu smo čitali te dni po vrsti urejena imena raznih naprednjakov. Srednje črke so kazale potem besedo "Pereat". To šalo si mi seveda tudi lahko privoščimo. Evo poskus:

Spindler	Korošec
Roblek	Susteršič
Pišek	Narodni list
Hribar	Roškar
Gospodar	Gostinčar
Benkovič	

Naši čitatelji vidijo, da ta stvar ni posebno težavna. Evo še en poizkus:

Tercijalka	klerikalcev
prvak	liberalcev
izdajalec.	

Za danes pač dovolj? Ako treba, napravimo še par teh sličic!

Kmetje, pozor! Znana pooblaščevalna postava s Srbijo izgubi koncom marca svojo veljavno in z njo tudi uvoz srbskega mesa v naše kraje. Nekatere stranke delujejo že sedaj, da bi se dotična postava zopet podaljšala. To hotenje je zlasti zato nevarno, ker imamo v novi vladni tudi ministra dr. Weisskirchnera, kateri je bil vedno prijatelj srbskih zahtev. Pričakovati je torej, da pride srbska pogodba, ki pomeni za naše živinorejce velikansko oškodovanje, zopet na dnevni red. Pri temu je le en izrek ministerskega predsednika pl. Bienertha zanimiv in vsega vpoštevanja vreden. Bienerth je namreč dejal: "Ne bojte se pred trajnim oškodovanjem kmetijstva vsled srbske trgovinske pogodbe; kajti skoraj gotovo je, da bodo elementarni dogodki ponovljene provizorija marca meseca izključili". Z drugimi besedami povedano: Ministerski predsednik prizna sam, da je srbska pogodba oškodovanje avstrijske kmetije. Ali on upa na vojsko Srbija, ki bi onemogočila pogodbo. Mi pač le vemo in smo to opetovano dokazali, da je to zadevna pogodba s Srbijo za naše domače živinorejce velikansko oškodovanje in nevarnost za njih obstoj. Zato opozarjam že danes vse poslance, posebno pa slovenske poslance, naj storijo svojo dolžnost. Zadnjič jo niso storili. Voditelji in poglavarji klerikalne prvaške stranke so takrat za vlado in proti kmetu glasovali. Tudi poslanec "narodne stranke" g. Ježovnik takrat ni bil navzoč in vsled tega ni glasoval proti vladi. Ježovnika so izgovarjali gotovi ljudje, da je bil bolan. Mogoče, ali je tako hudo bolan, da že mesec dolgo ne more svoje dolžnosti izvršiti, potem naj odloži svoj mandat. Kajti kmetje niso izvolili poslanca, ki bi doma svoje bolezni zdravil, temveč poslanca, ki naj bi veliko hujše bolezni na truplu kmetskoga ljudstva zdravil . . . Korošec, Pišek, Benkovič in compagnia bella pa naj izstopijo iz kluba dr. Šusteršiča, ako bi ta in z njim vsa ožlindrana gospoda proti slovenskemu kmetu nastopili. Poročali bodoemo o celi stvari še natanko. Ali za danes le ponavljamo: Kmetje, odprite oči in pozor na delovanje vaših poslancev.

Slabe kristjane se kažejo gotovi duhovniki raznih krščanskih ver v Jeruzalemu. Ti možje se skoraj vedno pretepavajo in pobijajo. Te dni enkrat so se sprli grški in arabski kristijani med

seboj. Grški duhovniki so postrelili ob tej priliki štiri arabskih kristjanov. Vsled tega so napadli Arabci grške cerkve in klostre. Grški škof Euthymios je bil pred durmi kloštru ubit. Turška vlad je vsled tega prepovedala čitanje maš. Za Turke morajo biti ti pretepi pač posebnega vpliva. Duhovniki s sabljami in revolverji v rokah, ki pridružujejo danes večno ljubezen do bližnjega, jutri pa se drug družega pobijajo, so pač čudni gospodje.

V Ljubljani so se pričele tudi že kazati posledice panslavistične gonje. Prišlo se bode pač do istega zaključka kakor v "zlati" Pragi. Tako je dvignilo državno pravdništvo tožbo proti advokatu dr. Kokolju in uredniku "Slovenskega Naroda" Rasto Pustoslemšku. Ta dva pravka sta tožen zaradi razčlenjenja vojnega ministra ki sta ga napadla zaradi septembarskih dogodkov na prav grdi način. Zanašata se pač na ljubljanske porotnike, kateri oprostijo prvaške hradske prav radi. Ali videti hočemo le, kako bode ta stvar končala. Istotako je državno pravdništvo dvignilo obtožbo proti prvaškemu dr. Žerjavu, ker je leta priporočal, naj se deželnega predsednika z brahialno silo napade. Radovedni smo na teh razprav. Kajti vraga, tudi za pravke mora veljati postava!

Politika dohodkov. Eden glavnih voditeljev avstrijskih klerikalcev je na vsak način sedanji minister dr. Weisskirchner. Mož je bil najprve magistratni direktor na Dunaju in se je pustil penzionirati. Potem je postal predsednik državne zbornice in zdaj je trgovinski minister. Da se take službe ne plačajo preslabo, dokazujejo nam sledeče številke. Kot predsednik državne zbornice dobival je Weisskirchner letne plače 30.000 K. Obenem je vlekel penzijo kot magistratni direktor v znesku 16.000 K; skupaj tedaj letnih dohodkov 46 tisoč kron. Zdaj dobiva kot minister še 10.000 K več, torej skupno 56 tisoč kron. Ne vemo sicer, kako dolgo bode minister ostal. Ali ako bi odstopil, dobival bi potem ministerške penzije letnih 8.000 K. Z magistratno penzijo bi dobival torej kot vpokojeni človek najmanje letnih 24.000 K, to je 1.000 goldinarjev na mesec. Taka politika se že izplača . . .

Z svoj jubilej si naš cesar ni družega nego dobrodelne priredeže želel. Vkljub temu so klerikalni Dunajčani proti cesarjevi želji napravili velikanske slavnosti. Za te nepotrebne slavnosti se je izdal le na Dunaju okroglo 7½ milijona kron. Koliko dobrega, koristnega bi se v zmislu cesarjeve želje s tem denarjem lahko storilo! Ali klerikalci vseh narodov gospodarijo povsod z ednakimi sredstvi in na ednak slab način!

Pod črno zastavo. Kakšno ljubezen imajo klerikalci do šole in učiteljstva, to kažejo pač najbolje razmere na Tirolskem. Te razmere vpijejo naravnost do neba. V 15 okrajih nemške Tirolske se nahaja skupno 791 šol, med njimi pa 232 pomožnih šol, v katerih se područuje le od 1. novembra do zadnjega aprila. Vsak hlapec, ki zna pisati in čitati, zamore na teh šolah učitelj postati. Izkušeni učitelji inajo letne plače do 800 kron. Beda učiteljstva je velikanska. Tu se pač vidi, da bi klerikalizem, ki se boji ljudske izobrazbe, najraje vse šole zaprl in iz učiteljev mežnarje naredil.

Nemščina — svetovni jezik. Pravki se pač znamaj trudijo, da bi dokazali "mali pomen nemščine". Nemščina ostane vkljub temu svetovni jezik. Število časopisov je tako rekoč merilo za kulturo narodov. Na celiem svetu obstoji 45.000 listov, od katerih jih izhaja 8.000 na Nemškem, ki imajo 12 milijone čitalcev. Cela Severna Amerika ima le 16.000 listov, vkljub temu, da je 26 krat tako velika kakor Nemčija. 15.000 listov ima ostali svet. Torej je najmanje četrtek del vseh časopisov v nemškem jeziku pisanih. In prvaški Slovenci so še vedno nasprotinci tega, da bi se ljudstvo nemškega svetovnega jezika priučili.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Tožba proti uredniku Linhartu. Kakor znano, naznani so razni prvaški gospodje našega narodnika, da se je dne 13. septembra v Ptiju protipostavno obnašal. Pri prvi razpravi je bil g. Linhart tudi na podlagi nasprotiških prič obsojen na 8 dni zapora. Ali pri rekurzni obravnavi v Mariboru se je prva sodba razveljavila in se je zapovedalo, da se morajo tudi Linhartove priče zaslišati. Druga razprava se je vrnila

pretekli ponedeljek v Ptiju. Tudi to pot ni prišlo do sodbe. Obravnava se je namreč preložila, da se zaslisi še druge priče. Stvar je zelo zanimiva, kajti zgodilo se bode še marsikaj, kar bode označilo način prvaškega nastopanja. Ob pravem času bodemo že natanko poročali!

Anarhist. S to otročko-pobalinsko psovko hoče „Narodni list“ pristaše našega lista od „Štajerc“ odvorniti in našega urednika očrtniti! Smešno! Vekoslav Spindler pač misli, da je politiko tako lahko delati, kakor slabe poezije. Mož si vzame zato tudi v politiki nekako „licencio poetica“ in laže, laže prav po — po — etško. No, s takimi sredstvi si Spindler in njegovi listi ter njegova stranka pač ne bodejo pomagali. Spindler naj enkrat pové, kaj ima proti našim nazorom, ne pa kakšne psovke zna proti našemu uredniku. Malenkosten in breznačajen bi bil človek, ki brsko po mlašenkih otročarjih nasprotnika, da bi s tem svojo nezmožnost pokrili. Mi vemo n. pr. iz najzanesljivejših virov, da se je g. Vekoslav Spindler svoj čas v nežni mladosti v hlače podelal; ali mi mu tega vendar ne bodo nikdar oponašali. Sicer pa resno povedano: Vekoslav Spindler, pesnik in general-major „narodne stranke“, — zakaj ste Vi svoj čas v Mariboru urejevali nemški list, ko danes vendar Nemca živega ne morete videti? Tudi ste bili kot študent ljud socialni demokrat in ste bili celo tako navdušeni, da ste enkrat iz Maribora v Ljubljano peš priprimali na strankarski zbor socialnih demokratov. Pozneje ste bili urednik klerikalno-prvaške tetke „Domovine.“ Potem šele ste postali radikalni Slovenec in ste uresničili „narodno stranko.“ Kaj je vse to? Kaj dokazujejo vse te spremembe? Spindler, pometajte pridno pred lastnimi durmi in pesnarite v božjem imenu naprej. Kajti Vaše slabe pesmi itak nikdo ne čita. Vaših političnih kozlov pa so se tudi najpohlevnejši backi naveličali . . .

V Polensaku se je dognalo, da je kramar Ploj fingiral nekak vлом v njegovo trgovino in hotel na ta sleparsi način priti do večje zavarovalne svote. Ploj je bil slučajno čitalj našega lista, čital je pa seveda tudi druge časopise. Vsled tega pa nas napadajo prvaški listi, češ da smo pravzaprav mi krivi Plojeve lumparije. Odkrito povemo to-le: V vsaki torek tudi v naši stranki se nahaja med poštenjaki nekaj falotov. Zanje se ne more ne nas in ne našo stranko ali naš list odgovorno delati. Kajti ko bi bila naša stranka za vsacega lopova odgovorna, no, potem ki pač tudi morala katoliška cerkev biti odgovorna za vse lopove in zločince v duhovniški suknji. Med katoliškimi duhovnikami najdemo sleparje, lažnike, goljuje, tatove, morilce in krivoprisežnike. Ali je zanje cerkev odgovorna? Ne, nikdar ne! Tako tudi mi ne moremo biti odgovorni za Ploja. Sicer pa se za moža tudi nikdar ogrevali nismo. On bode svojo kazan sam odslužil, — klerikalni gonji in klerikalnemu časopisu pa to pač ne bode pomagalo. Pa amen!

Iz ljutomerske okolice se nam poroča: Pravki pridigajo povsod boj proti nemškemu jeziku ter zasledujejo z neizprosno silo Nemce in njihove prijatelje. Sami med seboj govorijo sicer kaj radi nemški, ker vejo prav dobro, da jim ne bode na škodo, če se izvezbajo tako, da bodo zamogli rabiti ta kulturni krajek med olikanci, ne pa samo med seboj in v razgovorih z domaćimi kuharicami ali pestunjami. Lotmerški ugledni odvetnik, kaj dobro znani dr. Karlek Grossman, iztuhtal je pa še eden šport, ker so mu prejšni in dosedanjí že precej zarujaveli. Možic sicer ni priljubljen, akoravno bi bilo to z ozirom na njegov značaj pričakovati; tudi še ne leži popoloma na političnem smetišču, ker še hoče baje postati poslanec. Da bi imel razun svojih ljudij — morda jih je celih 20 — med volilci še nekaj Nemcev in seveda vse takozvane nemškutarje, začel je mešati, če govoriti slučajno slovenski, nektere nemške besede. Posebno ljubka se mu zdi besedica „gauner“ in v vsakem pettem stavku začenja z „also“. Ti vrag ti! Morda še pogrunta daljne izraze ter nas osreči z novo slovnico in z lastnoročno pisanim slovarjem. Nekoliko potrpljenja toraj, saj vemo da ne bode zaman. Danes nam pa zadostujeta nedolžni besedici, ki nista seveda v nobeni posredni ali neposredni zvezi „Gauner also“.

Mestna uprava v Ptiju nam poroča: Od strani poljedelskega ministerstva dalo se nam je

mašino za trsje (Rebenzerfaserungsmaschine) na razpolago. Znano je že, kakšne dobrote ima odpadajoči enoletni trsn les kot živinska krma ali hlevska strelja. Marsikaterega bi tedaj go tovo zanimalo, kako se dela s to mašino in kako se jo rabi. Razstavili smo vled tega to mašino v mestni plinarni (Gaswerk) in jo uveličali na nagon z močjo. Vsakourno delo znača okroglo 300 do 350 kil lesne substance. Promet mašine se izvrši interesom od 7. ure zutraj do 6. ure zvečer z opoludanskim odmorom od 12. do 1. ure. Delavce ki so potrebeni pri mašini, dostaviti ima sam interesent. Po posebnih željih pa smo pripravljeni, da dostavimo te delavce proti odškodnini 20 vinarjev za moža in uro. Dobljena lesna substanco se mora takoj zopet odpeljati. Vse pri tej mašini deluje osebe so proti nezgodi na naše lastne troške zavarovani. Mašino samo se daje interesentom brezplačno na razpolago. Edino za dostavljenje za nagon mašine potrebne mašineline moči je za vsakih pričetih 15 minut pristojbino 60 vinarjev plačati. Ker se izdeluje v eni uri 350 kil lesne substance, značajo izdelovalni troški 68 vinarjev za 100 kil. Za škodo, ki bi jo napravili vsled nepaznosti uslužbencu, odgovoren je seveda sam interesent. Naznana sprejema ptujska mestna uprava.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenimo letne in živinske sejme.

Dne 25. februarja v Lipnici*, na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem). Dne 27. februarja v Vuzenici**, okr. Marnberg; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 1. marca v Konjicah*; v Ormožu*; na Planini*, okr. Sevnica; v Marnbergu (sejem z rogočem živilom in konji); Celje*. Dne 2. marca v Ljutomeru**; v Ormožu (svinjski sejem); v Tržiču**, okr. Rogatec; v Radgoni*; v Pišecah*, okr. Brežice. Dne 3. marca v Lučah*, okr. Arvež (sejem z drobnico); v Vranskem**; v Oplotnici**, okr. Konjice; v Račah*, okr. Maribor; na Ptiju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 4. marca v Petrovčah*, okr. Celje; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogočem živilom in konji). Dne 5. marca na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slov. Bistrica. Dne 6. marca v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Petru pod Sv. Gorami**, okr. Kozje.

Kinematograf v Ptiju prične zopet to soboto dne 27. svečana igrati. Na prvem programu stojijo m. dr. sledeteče točke: Potovanje skozi Švice, Tvoja žena nas slepari, Maščevanje Neapolitanca, Potovanje skozi Stockholm, Japonski metulji, Išče se deklo, Zaradi zdravja otrok, Roman nesrečneža. Ta program se bode predstavljal do 1. marca. Od 1. do 5. marca se igra novi program, na katerem so sledeteče točke: Edinburgh in Glaskow, Nevesta križarja, Svetilka, Donski kozaki, Moderni kipar, Sto markov nagrade, Knežja ljubezen, Tele ki eksplodira, Začarani kučijaz. Od 5. marca naprej se bodejo predstavljal slike iz potresa na Italijanski in predstave se vršijo vsak dan ob 8. uri zvečer, v nedeljah in praznikih pa ob 3., pol 5., 6. in 8. uri zvečer. Cene prostorov od 30 do 80 vinarjev. Priporočamo obisk najtopleje!

Salmjak pil. Drugim listom smo posneli vest, da je umrl v Ptiju dotični sodarski pomočnik, ki je pomotoma mesto vina salmjak pil. Danes lahko hvala Bogu poročamo, da to ni istina in da živi dotičnik še zdrav in zadovoljen. Pravijo, da ljudje, o katerih smrti se poroča, še prav dolgo živijo. Želimo to tudi našemu sodarju!

Požar v Mariboru. 24. t. m. zjutraj je pričela goreti tukajšna fabrika za usnjo g. A. Nasko. Požarna bramba je ogenj kmalu vdušila. Škoda je velika.

Požar. V Jablanskem pri sv. Lenartu je pričelo te dni v gospodarskem poslopju posestnika Joh. Sorko goreti. Ogenj je posloplje z vso krmom vpepelil. Škoda je za 800 kron, medtem ko je posestnik le za 600 K zavarovan.

Iz Koroškega.

Pozor, deželnozborski volilci! 24. t. m. so se razpoložile v vsaki občini volilne liste za deželni zbor. Naloga vsakega zaupnika in napred-

njaka je tedaj: 1. Da pogleda vsak deželnozborski tablo, ali je dotični razglas že izvitus delavec, da takoj po izložbi volilnih list natome mati in pogledajo, je li so tudi vsi napredni in napravi kak sani. 2. Volilec za deželni zbor je v le sveta na stov in kmetskih občin vsak 24 letnici več nego nego izbravljan, ki je tudi občinski volilec in iz Messine najmanje 8 K direktnegava davka. V sedan po pot riji pa je sploh vsak samopravni avtoras of sveč žaljvan volilec, ki je bil v svoji občini in razbitih s bruarja vsaj eno leto. Ako bi kdo iz Lakota pričaščev ne bil v listi vpisan, naj se stave so na v nju reklamira; prinese naj se seboje vsak dan beno knjižico, davčno polo ali kakšni. Beda je kument. Formulare za reklamiranje se ita ničesar stoji pod naslovom: „Parteisekretariat furt, Gutenberghaus.“ Ako se nahajajo v akorščenih listah imena oseb, ki so nasproti piso napiso volilci, naj se zahteva, da se črtajo. V obeh slučajih se mora državno reklamacijsko dobo. Naprednih delo!

Spodnji Rož. Ljubi „Štajerc!“ Pravarnar se tu se nam deželno-zborske volitve. Kako skov, da te in marljivo letajo politični popi v mesto mogoče z posvetovat se z kranjskimi rogovileži vati. nejni je Pevcarj Honzi, tisti od katerih Večina km edini njegov pričašč, Helfarjov župan pmljenja in rekel, da je „ta veči švindler“ v okraju je tudi o t varjemeš, ljubi „Štajerc“, da se med izkorisčajo. ptički tako dobro poznajo, ti prav lahko tarijo počas temu pripeljemo. Omenjeni gospod ktor da bi skakor zdajcas lesice, ki lajajo po polju orodja no mu je zapisana strast in zavijača. Izvajaj polagon zuit! Radovedni smo, kaj bojo Metod Kmet mor našemu kandidatu Kirschner p. d. Radobavo večjali, čeravno so ga pri zadnjih državništva in raz volitvah hvalili in v ozzi volitvi kmetovanje čez ročevali. Nedavno so „Kapuški“ dekanustev se km dali delavcem, ki so pri farovu studentkov. Kakor diti jest k liberalnemu „Zeca“. Pa vsekvet biti, pomagalo, delavci so šli tje, kjer se našlo večjih dober kup jesti dobi; „Zeca“ in gomo pozabiti od jeze skoraj zboleli. Zeca še ne boški za naku brž postrelili, tam bo treba še prej zastonj, če lista“ (Waffenpass). Grdo pa je, da zdo, da se ko sovražite in zasledujete Zecavo hišo, boko razpoprej tam toliko veselili in celo z letgosto in mnjej lezli in plezali, zato Miciko „varovi“ vse potrebito pretepali! Dalje več.

Iz Prevalja se nam piše: Stara navi in zraka lezna srajca! Vsako leto nabirajo fantovci v zemlji čarji denar za nakup sveč za farno cerkev kako se izostane nobena hiša, v katero ne prede napre gospodje, tudi ni nobenega vprašanja, jorost na denar mora sem; vzamejo ga namreč pa ali primer od naprednjakov, ja tudi od protestantov koristi kronah ni določbe. Na vrh te fehtanje zraka skoči napravi veselica, pri nas se reče „svečerija“ iz zraka „svečerija“ je vsako leto prav dobro objesti zemlje obredbi vsako leto prav dobrega sadu. Pagom, je na vse preteganje, tudi so se, kakor Pod braš leta začeli grabiti, a gostilničar gospod Avrah obrača bil takoj na svojem mestu, nagnal je preike zaloge iz hiši, in prepovedal; ako se vrnejo nako marsikusliki bodo bikovko. V listu „Mir“ se parastel. Ker ti črni kapuni, kako lepo in mirno se ujemajo amp ta veselica; ja priporočajo jo nam Prevalj da, in zato za izgled. No, po tem izgledu pa mi Prevalja. Če pa ne bomo hodili. Zakaj pa ne? Po tem nebimo, sprizgledu hodijo naj ta črni kapuni. Vidislk in istem je prišla temna noč, kako so plesali fantje pridelka kletami v temnih prostorih, objemali se razpolago ljubezni v temnih dvarnici — (ja eno žana manj precej ranjeno, podrla so se drva na rjasa. Runkla štel sem jih 27 parov. Kaj se je pa tam hoko zora! Seveda rožni venec se ni molil, ampak zimo o zopet bo letošnje leto prineslo veliko štetadansko se dolžnega sadu. Svetoval bi temu črnemu besebo važi da napravi prihodnič, ko se bo zopet vrnil je zmed čerjena“, vstopnilo po temnih prostorih v zemlja deje, da izostane nam Prevaljčan priporoč se velika gled. Pfui Teufel!

Po svetu.

Tožba proti našemu cesarju. Neki vori, če smešti živeči apotekar je tožil našega cesarja zaradi pust 600.000 K. Apotekar pravi, da je njegov avtoras da oče očetu našega cesarja, nadvojvod uda in čas Karlu, svoj čas 600 tukatov posodil. Prisive za spo v kratkem do razprave.

Trikrat na smrt obsodili so porotniki v Gleiwitzu delavca Karl Pisika, ki je svojo ženo, njeni mati in njeno sestro ustrelil. No, sodnija naj napravi kakor hoče in naj pokliče vse paragrafe sveta na pomoč, — morilca ne bodejo mogli več nego enkrat obesiti.

Iz Messine. V razvalinah mesta so našli na 43. dan po potresu še živega psa. Pes je živel ta čas od sveč in vina, ki se je nahajalo v dežu, razbitih steklenicah.

Lakota divja v Perziji. Cene živiljenskih sredstev so narasle za 2–300%. V Teheranu umre vsak dan 10–20 oseb na tifusu vsled lakote. Beda je velikanska, ali šah in vlada ne storita ničesar proti nje.

Kakoršen je plug — takšen je kmet.

Tovarnarjev in obrtnikov bo pač malo takšnih, katerim bi ne bile vse novejše znajdbe in zboljšanja kar se njihove obrti tiče znane. Tovarnar se tudi ne zboji nobenega truda ne stroškov, da te znajdbe izkorističa da mu je potem mogoče z drugimi podjetniki uspešno tekmovali.

Vecina kmetov se le malo briga za novejša stremljenja in zboljšanja pri gospodarstvu. Če jim je tudi o tem več ali manj znano, pa tega ne izkorističajo. Rajši po starem kopitu naprej živitvarju počasi gospodarskemu polomu nasproti, kadar bi skoč združenje, skoč nabavo boljšega orodja novec služili, in tako svoj gmotni položaj polagoma zboljšali.

Kmet mora zmiraj pred očmi imeti da je za dobove večjih pridelkov iz zemlje treba dela, kapitala in razumu. Samo dobra volja ali pa mrmanje čez slabe čase ne zadostuje. Celo kopo sredstev se kmetu nasvetuje v dosegoo večjih dohodkov. Kakor dobi znajo eni ali drugi teh nasvetov biti, na glavno najbolj važno delo v dosegoo večjih pridelkov na naših njivah ne smemo pozabiti in to je oranje. Ves trud, vsi stroški za nakup dobrega semena, gnoja i. t. d. so zastonji, če se ne pripravi in zrahla zemlja tako, da se koreninice prav lahko na široko in globoko razprostrejo in tako veliko plast zemlje na gosto in močno prerastejo. Da rastline na njivi vse potrebne ugodnosti k dobrini rasti najdejo mora biti v zemlji dovolj vode, redilnih snovi in zraka. Da je teh snovi ravno v pravi meri v zemljji je med drugim najbolj odvisno od tega kako se je njiva zorala ali dobro ali slabno. Zaveden napreden kmet bode pred vsem svojo povornost na takšna zboljšanja obrnil, katera nič ali primeroma celo malo stanjejo in v vsakem slučaju koristijo, kakor n. pr. izkorističanje dušca iz zraka skoč detelja, izkorističanje ogljikove kislino iz zraka in redilnih snovi iz spodnjih plasti zemlje z obdelovanjem njiv z najboljšim plugom.

Pod brazdo, katero vsako leto na naših njivah obračamo leži še ena njiva. Ta ima še velike zaloge redilnih snovi v sebi, iz katerih bi lahko marsikateri stot žita ali drugega blaga več prirastel. Ker pa mi spodno plast njive ne obdelujemo ampak v miru pustimo, nam tudi nič ne da, in zato ji tudi pravimo da je to mrtva zemlja. Če po polagoma pri oranju brazdo poglobimo, spravimo to mrtve snovi na vrh na zrak in istem v kolobar. Njiva bo dala toliko več pridelka kolikor več snovi smo rastlinam na razpolago spravili. Bolj ko je njiva globoko zorana manj škoduje rastlinam moča in še manj suša. Runkla in repa posebno pa krompič ljubi globoko zorano zemljo. Globoko naj se zmiraj pred zimo orje. Vse njive namenjene za spomladansko setev naj bi se že v jesen zorata. Posebno važno je to za težke ilovnate zemlje. Če je zmed leta mokro jih je težko orati ker se zemlja deske prime, če je suho je tudi težko ker se velikanske grude lomijo katere ne razpadajo z lahko. Kakor znano je mraz najboljši orac. Z nobenim orodjem in z najboljšim delom nam ni mogoče zemljo z med leta za setev tako lepo pripraviti kakor nam to mraz brezplačno stor, če smo njivo pred zimo zorali in v celih brazdah pustili. Ker se s tem tudi delo naprej spravi da nam setev zmed leta polovico manj truda in časa vzame naj nikdo ne zamudi vse njive za spomladansko setev že v jesen zorati.

Ničesar ni za kmeta tako važno kakor skrbno

obdelovanje oranja njiv. Če njivo pognojimo tak se redilne snovi katere so v gnoji ne razdelijo enakomerno po celi njivi. Kamor gnoj pade tam tudi vsa njegova moč ostane ker te bližnja zemlja potegne vse te redilne snovi ne grejo h koreninice ne najdejo pri rasti trdih sten skoz katero se ne morejo prerniti ampak lahko brez ovir velike prostore prerastejo in tako tem več redilnih snovi iz zemlje potegnejo. Redilne snovi v zemlji do katerih koreninice ne pridejo, ležijo tam zastonj brez haska.

Dober obrtnik spozna se že na orodju, Pri kmetu je isto. Če hočemo vedet kakšen da je kmet, kar poglejmo si njegovo orodje pred vsem tisto orodje, katero je pri kmetiji najbolj važno to je plug. Kjer je plug slab, tam po navadi tudi kmeta in veliko pruda, ali pa je to znamenje da gospodar nikdar sam za plug ne prime.

Kakšen plug naj bi vsak kmet imel? Najboljši je ravno dober. Ali so navadni plugi od naših domaćih kovačev malo vredni? Ti plugi se tu in tam dobrni, samo kovači, kateri dobre plugle delat znajo so zmiraj bolj redki. Z ročnim delom dober plug napravit je pa tudi težavno to je bi rekel umetnost, katera je le malokateremu kovaču dana, gola roka v priprosti kovačici seveda tudi ne more nikdar tega napraviti, kar se doseže s pomočjo velikanskih strojev v tovarnah. Z navadnim plugom ne moremo naše njive zdatno poglobiti, se ne more iz njega kakšno drugo orodje napravit, in ga je treba pogosto popravljat dat. Kadar plug drug kovač v roke dobi kakor tisti, katerega je nadreil, po navadi plug več tako dobro ne gre.

Vsem največjim zahtevam pa ustrezajo plugi iz svetovnoznane tovarne Rudolfa Sack, Dunaj, II., Kronprinz Rudolf ulica 36. Za večje in srednje posestnike je najpripravnnejši plug pod znamenjem D 10 M N. D = pomeni plug, ima močni železni gredelj, 10 = gre do 10^4 (26 cm) globoko, M = je za srednjo težko zemljo, N = novejši model.

Posebne dobre lastnosti teh sort plugov so:

1. Trpežnost skoro za vedno, ker niso iz navadnega železa ampak iz posebnega jekla. Deli, kateri so pri plugu obrabijo kakor lemež, črta, se dajo zojstreti. To je edino za kar se kovač potrebuje. Kadar so ti deli stečeni, dobijo se od tovarne drugi.

2. Plug gre sam, tako da ti ga ni treba nič držati. Lahko toraj z njim orje vsak kdor tudi tega dela še ni vajen.

3. Če hočemo plitvo orati gre plitvo, če globoko gre do 10 palcev in če rabimo za gozdne globeje.

4. Gre jako enakomerno in lahko. Deska je namreč iz najboljšega jekla in postane čez nekaj časa tako gladka, da se je zemlja nič ne prime.

5. Plugi so različni za težke ilovnate, za lahke, za kamenite zemlje. Kdor bi imel več vrst zemlje kupi si različne pluge, kateri se dajo nam na gredeljnu samo zamenjati tako da je treba za več sort plugov samo en gredelj in eno kolce.

6. Če se kupijo posebni deli, da se ta plug spremi v različno drugo orodje kakor n. pr. v plug za krompir orat. Takšnega bi moral sedaj ko je zmiraj hujše za delavce vsaj vsaka vas imeti. V eni uri se vzame z njim toliko ven, da ima pet žensk cel dan dost za pobirat; v plug za osipat, za okopat, v podzemeljski plug itd.

Jaz rabim en tak plug že 11 let in sem prepričan da boljšega pluga ni. Kdor se za to zanima naj zahteva od tovarne cemik. Udjte kmetijske družbe lahko skoz njeno naročijo, ker dobro ceneje. Posebno bi priporočal kmetijskim podružnicam katere dobitjo za nakup orodja polovicu podpore naj naročijo takšni plug za svoje ude in pa tistim posojilnicam, katere so namenjene za kmeta kaj koristnega storiti. Samo se morajo popred dobro poduciti da naročijo takšnega kateri je pri nas gotovo že več takšnih plugov razširjenih, bilo bi dobro znati, kje da so že delj časa v porabi. Kdor se zanje zanima, bi si jih potem lahko na licu mesta ogledal in se o njih izvrstnem delu prepričati. Tako n. pr. je v celjskem okraju v Višnji vasi hiš. štev 23 pet različnih Sackovik plugov v porabi.

Ni zmiraj tisti kmet napreden in dober gospodar, kateri novce v hranilnico nosi. Pogosto je lahko tisti, kateri si novce iz posojilnice sposodi pa ne zato da bi zaostale obresti in davke

plačal, ampak za nakup takšnega orodja, katero mu dohodke na polju zviša in mu tako stroške in obresti večkratno povrne.

Kakoršen je kmet, takšen je njegov plug. Goričan.

Gospodarske.

Pepel travnim rastlinam dobra hrana. Pepel je pri kmetovalcih tudi zelo važno gnojilo. To gnojilo je med vsemi pomočnimi gaojili še najbolj podobno glavnim gnojilom in sicer zaradi kalija, fosforove kislino in apna. Ker naše krmne rastline potrebujejo veliko kalija, apna in fosforove kislino, da kazalo, da dodamo travniškim rastlinam te tvarine s pomočjo lesnega pepela. Tudi detelja nam je za gnojenje s pepelom zelo hvaljena. Shranjujmo torej pepel pridno skozi celo leto in na spomlad, ko začne trava nekajko zeleniti, ga je treba takoj potrositi. Kakor je treba posebne pazljivosti pri trošenju umetnih gnojil, ravno tako se mora tudi pepel jednakomerno trositi. Najboljši čas za trošenje pepele je vlažno vreme. Ako pognejmo travnik s pepelom močno, bo tako gnojenje izdal za več let. Za en ar je vzet 35–40 litrov. Kakor ne vše dosedanje izkušnje, katere sem napravljai pri Tomaževi Žlindri, je skozi dveletni poskušnji (dvoje košnje vsako leto), dala parcela gnojena s pepelom več krme, ko parcela, na kateri je bila trošena samo Tomaževa Žlindra, dasi sta bili obe parceli ena ko druga veliki in v enakem kulturnem stanju. Ako bi imel speš s še dusik v sebi v podobi čilskega solitra ali zleploknislega amonijaka, bi ga morali pristečati glavnim gnojilom. Seveda ga je pri trošenju treba veliko več vzet, kakor pa umetnih gnojil. Če pa imaš premalo pepela, pa bolje storis, da pognojš vsako leto en del travnika. S takim gnojenjem začni tam, kje je travnik najbolj pust. Da bodes s pepelom dobro postregel travniške rastlinam, ti ga je treba v zadostni množini raztrositi. Če pepelš premalo, ostani ti vse na vrhu; zemlja pridrži vse zgoraj pri vrhu, in korenine dobijo premalo hrane. Na travnikih pripomore pepel, da trave in detelje bujno rastejo. Res čudno, kako ugodno pospešuje pepel rast različnih detelj po travnikih. Ko smo gnojili s pepelom, začne detelja rasti, prej pa ni bilo nobene detelje videti. Ker vpliva pepel tako ugodno na rast detelje, se izboljša travniški pridelek v vsakem oziru. Zaradi drimesane detelje je tako seno dosti bolj tečno. Prav dobro se nam pepel obnaša tudi na deteljšču, posebno na večletni detelji. Bliznja prihodnost nas bo učila, kako dobro in kakov po ceni je to gnojilo.

Da trda, pusta trava.
Da malo mleka krava.

V kakšno daljavjo sadimo amerikanske trte?

— Predno sadimo amerikanske trte, pomisliti moramo, s kakšno, trton vrsto jih bodemo požlahtnili. Če bodemo cepili trte, ki zahtevajo dolgo režnjo n. pr. refož, sadili bodemo amerikanske bolj narazen nego če bodemo cepili trte, katerim ugaja kratka rez n. pr. žlahitnino, portugalka. Nadalje moramo tudi pomisliti, kako bodemo vinograd obdelovali. Če hočemo v vinogradu orati, moramo saditi trte vrste vsaj 150 do 200 cm razsebe zato pa sadimo trte v vrsti bolj gosto (100 do 130 cm), če pa mislimo v vinogradu kopati, postavljali bodemo vrste lahko bolj blizu a trte vrsti bolj narazen. Ker stare amerikanske trte bolj močno nego staro domača trta, zato jih moramo dati več prostora. V rodovitni zemlji saditi je bolj redko nego v mlršavi. Pregostu sajenje se hudo kaznjuje, ker grozdje v takem vinogradu radno gnije in tudi bolezni ga bolj napadajo. Priporočamo, da se sadi tako, da dobi vsaka trta vsaj $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ m² površine. Boljše je če se sadi trte v vrsti bolj gosto in trte vrste bolj naredko, nego če se sadi na vse strani v jednakti daljavi.

Da dobiš rano kumare, sadi jih meseca marca v lončke, ki jih napraviš iz krvajeka na slediči način: V lonček za cvetlice deni nekoliko krvajega blata, kateremu primeša lahko nekoliko zemlje. Drugi podoben lonček, ki je pa na vse strani za prst manjši, porini nato v prvega in sredini napravi se ti lonček iz blata. Na solncu ga nekoliko posuši ter napolni nato z dobro vrtno zemljo. V vsak lonček deni 2 do 3 semenski zrn. Vse skup postavi v zimske gradice, v cvetličnjak, ali pa če teli nimaš, v zaboju, ki ga pogneš s steklom ter postaviš na solnce. Ko so kumare zrasle in se ni bati več slane, zasadis jih z loncem vred na prostu. Da bi bodo kumare kmalu cvetale, prikrjaj rastlinicom glavno vejo, čim poženejo 3 do 4 liste, nakar se tudi bolj razkošajo.

Kako saditi cepljene kako divje trte? — Če pride domača trta v zemljo, požene korenine, katere pa trta uš vrni. Taka trta se zato slabí. Kedar sadiš trte cepljenje, sadi jih tako, da pride plemeniti del trte iz zemelje. V ravanskih vinogradih naj bo cepljeno mesto ravno ob površini zemelje, tam pa, kjer misliš vinogradre s svezo zemljo nasipati (zemljati), sadi cepljenke še bolj plitvo. Da se ti trta po sajenju ne posuši, napravi vrhu nje kupček iz rahle zemelje. Ta kupček naj bo preko visok, da pogrne za 3 do 4 cm gornje okolje. Poleti, ko trta krepkop raste, kupček razgrazi. Divjake, ki jih misliš prihodnje leto požlahtniti v zeleno, saditi moraš nasprotno tako, da pride zgorne oko 10 do 15 cm pod zemeljsko površino. Da se trta v ti globočini ne zadusi napravi nad njio jamico, ki bo segala do divjaka. Mesto posameznih jamic je boljši jarek, ki se razteza preko cele trte vrste. Seveda bodemo rabili bolj kratke sajenice nego nadaljnovo. Na ta način sajene trte bodes zamogel mnogo bliže zemlje požlahtniti. Tudi dosežeš s tem mnogo bolj ravno trto, ki ne bo poganjala na podlagi toliko mladja, kakor trta sajena po stari navadi.

tako, da je gleda 10—15 cm iz zemlje. Zato ne boš imel z obiranjem tega mladja toliko dela in tudi trta se ne bo slabila. Jamico, oziroma jarek zagrniti je šele po cepiljenju.

Da dobis dobro maslo. — 1. Rabi nepokvarjeno mleko zdravih živali, katere pravilno krmil, oskrbuješ in množiš. 2. Mleko pravilno posnami. Najlaže in tudi najbolj čisto posnameš mleko s posnemalnikom. 3. Smetano hrani v čisti posodi in pazi, da se ti ne skisa, ker je maslo iz sladke smetane nogo boljše nego iz kisle. 4. Rabi dobro pinjo; kedar medeč, pazi na pravo topoto smetane (14—15° C); ko so se napravili dovolj veliki koščeksi masla, menjaj s tem delom. 5. Masla ne jemini iz pinje z roko, marveč s sitom. Gneti ga na lesemem gnetilniku in rabri pri tem delu čista vodo, vendar ne preveč. 6. Maslo deni koj nato v tvorile in zavi v suh pergamentni papir. Razpoloži ga, čim premgoje. Ako ga hraniš, deni ga v zaračen in bladen prostor.

Zaplodimo si akcijo, ki nima traja! — Kako velike dobre je akcija za vinorodne kraje, v katerih je še malo ali celo nič gozdom, ni treba še pojasnjevati. Večik križ je pri pri nadavnici akciji njeni trnje ali zbadki, kateri napravo kolja za trte tako podražijo. V novejšem času priporočevati se je začelo v namen pridelovanja kolja za vinograde akcijo, le trnja ne. Gotovo je po polnoma odveč, če bi našim skušenim gospodarjem — vinogradnikom zaploditev te vrste akcije še na dolgo in široko priporočali. Kdor bi hotel zvedeti kje se jo dobi, obrne naj se na gospoda B. Skalicky-ja, c. r. vinarskega nadzornika za Kranjsko v Novem mestu.

Loterijske številke.

Gradec, dne 20. februarja: 16, 64, 2, 24, 46.
Trst, dne 13. februarja: 89, 16, 68, 37, 56.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašальнemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Neka osemnajstletna dekljica

iz dobre hiše, govorji samo slovensko, želi službe najraje v mestu. Naslov: F. B. Ponigl štev. 122.

Oglar (Kohlenbrenner) ob enem popravljam žagnje liste, ručne in vodne. Iščem trajno službo. Naslov: Markus Canin, Cellulosafabrik, Biwar, Bosnija. 126

Vinograd

obstoječ iz 3 oralov, deloma novi nasad, 1 ora bukovega gozda, 3 orale sadonosnika in prešo na Johannisbergu (Haloze) se proda. Cena 6.000 K. Več se izve pri g. Anton Zajšek, 123 Zg. Pristova št. 41.

Pridni krepki 83
pekovski učenec se sprejme. Naslov: Schmid's Bäckerei, Maribor, Postgasse 6.

Posestvo se po ceni proda: hiša novo zidana, 2 sobi, kuhinja, Špajs, klet, 1 oral zemlje, 1/4 ure od vrbe (Velden). Več se izve pri g. J. Stessl v Logavasi (Augsdorf) p. Vrba. 97

Pri 100
V. Leposcha v Ptiju se odda staro strešna opeka (alte Dachziegel). 120

Gostilna (Einkehrgasthof)

Elefant, Ptuj

daje s tem potom na znanje, da se je hlevi v najboljše stanje uredilo in si usoja, slavno občinstvo ptujskega okraja na to opozarjati. Pristojbina za hleva najcenejša. 125

Gostilno z malo ekonomijo in **kovačnico** v trgu Vuzenice (Saldenhofen).

Konji

8 kom. z vozmi, šlitami itd. vred proda po ceni F. Cleinschich, Twimberg na Koroškem. 107

Naprodaj je

jednostropno poslopje

kjer je **gostilna s mesarijo**. Gospodarsko poslopje ima jako lepe in velike hlevne. Vinska klet je prostorna, ledenična nova. Studenec ima dobro pitno vodo. Pri hramu je lep vrt, njiv in travnikov je 6 oralov. Cena 28.000 K. Vse nadaljnje pove lastnik.

Franc Novak v Cmureku,
(Mureck, Bismarckplatz 30.)

Jaz Ana Csillag!

z mojimi 185 cm dolgimi velikaškimi Loreley-lasmi dobila sem jih po 14 meseци rabo po meni iznjedene moje pomade. Le-ta je edino sredstvo proti izpadanju las, za pospeševanje rasti istih, za okrepanje lasne plošče, in kot tako priznano; ona pospešuje pri gospodih polno, kreple rast brade in daje že po kratki rabljavno takso lasen na glavi kakor bradi naravnih svit in polnosti ter jih obvari pred prehitrim osivljajem do najvišje starosti.

Vsekakdo si lahko do visoke starosti po rabidi gospo Ana Csillag same iznjedene pomade za rast las svoje late pole in dolge ohrani. N obenem drugo sredstvo ne obsegata toliko lasne redilne snovi kakor Csillag pomada, ki si je pridobila z vso pravico svetovno ime, kajti dame in gospodje dosežejo že po rabl prvega piskerca najboljši uspeh, ker počne izpadanje las že čez nekaj dni popolnoma in se prikaže nova rast las. Ta uspehi dokazujejo tisoččera priznanja, kajti le resnica krona uspeh.

Cena piskerca 2 K, 4 K, 6 K in 10 K.
Poštna razpoložljavec vsak dan pri naprej plačila ali po poštnem pošvetju celega sveta iz fabrike

Ana Csillag, Dunaj I, Graben št. 14
kamor so poslati vsa naročila.

V najem

se da lepo kmetsko posestvo v bližini Maribora, obstoječe iz prostorne stanovalne hiše in hlevi, 6—12 oralov najboljših travnikov, njiv in sadonosnikov pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri „Štajercu“.

Ostanki (resti) telefoni 40 m . . . K 22—
navadni dobr . . . franko po povzetju.” 17—
Ugodni nakup!

Vzorei ostankov se ne pošiljajo.

za Velikonoc

priporočam ljubje što za prve perilo za mizo in postelj, zidane robe kakor tudi vso drugo rezano blago.

Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse.

Špecielno izdelovanje

Vzorei zastonj.

Špecielno izdelovanje

Vzorei zastonj.

kanafasi, oksfordi,
in se tkalsko blago

lastnega izdelovanja po
najnižjih cenah oferira:

Cefiri

JOSEF SUCHANEK,
I. mehanična in ročna tkalnica ter razpoložljevalnica na
pruski meji.
Novi Hradek pri Nov. Mestu na Metuji (Česko).

Važno za poljedelce!

Kdor letos potrebuje friško, zanesljivo 3 letno in 7 letno deteljno seme, travno seme za dobro, mokro in suho zemljo, roneno seme dolge sorte, vrtno seme, posebno zeljavo (flančno) gumo za zeleno cepiti, rafijo za vezanje goric, obrne naj se zaupno na semensko trgovino J. Riegelbauer-jevo v Ptui.

Vsak kateri je do zdaj tam kupil, je bil zelo zadovoljen.

Štev. 7/9

19.

Prostovoljna sodnijska prodaja posesti.

Pri c. kr. okrajni sodniji v Velikovcu se po naprošbi dedičev po Paul Wutschinig-u p. d. v Grafenbach-u v zapuščino zadnjega spadajočega kakor tudi Smodejeva realitetu v Ober-Grafenbach-E-Z. 4, k. obč. Grafenbach, javno razprodali obseg 43 ha 72 a 59 m² površine, od njih 35 nikov, pašnikov in planine; posestvo bi se določilo porabit za t. zv. „Halthube“; napravi čistih hodka 268 K 80 h in se izkliče za 9000 K znača 900 K. Največja ponudba se dneva na obrestuje po 5% in se ima vplačati po eno trepetku vsakih treh mesecev od dneva oddaje na gotovini pri podpisani sodnji.

Kupcu prevzame lahko tabularne zahteve 4198 K 74 h na račun največje ponudbe. Prema se oddajo le za ali čez cenilno vrednostjo po kojšnemu gotovemu plačila.

Razprodaja se vrši

v pondelek, 8. marca 1909 dopoldne 11. uri

na lici mesta v Ober-Grafenbach-u štev. 8.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejemajo.

Na posestvo zavarovanim upnikom ostanejo mrežne pravice brez ozira na prodajalno ceno o dobah in načinu plačila itd. se lahko pri tem vpogledajo.

C. kr. okr. sodnija Velikovec, odd. 16. februarja 1909.

Zanesljivo, čedno

dekle za ridni otrok

se išče k večjimi otroki, od se, katera zna nekaj šivati. Vse pri

g. J. Straschill Breg pri Ptaju.

Kovačnica v najem

10 minut hoda od farne cerkve tik okrajne ceste je kovačija t. a. o. ali pa do 1. marca ali 1. aprila t. l. Naslovna pogodba je za toliko ugodnega, ker se najema s kovačkim delom z gospodarjo odsluži. Pri kovačnici stanovanje, svinjski hlev za dvoje ali troje svinj, prošči zelenjava in okoli kovačnice piča in paša za svinje. Končni (Erwerbschein) mora imeti kovač sam in tudi tozde na razpolago je samo maklo (Ambos) in meh cilindri, tudi kovač samec (ledben) kateri se misli ozentiti, ker njene vse prizapravne imajo takki prednost. Miroljubnost in se zajamci se v pričakuje od nastopivzega, ker je do tretjih, in miroljubnega znacaj, ker so tudi ludje tukaj del skoraj bolj brez konkurenca in kovačnica obstoji že način, kateri si je že več kteri kovač opomogel. Dobri se tudi živiti za dobiti, Reflektant kovači poizvemo več pri Jakobu Roškerju posestniku v Jareninskem domolu, posta na Egidi-Tunnel.

Styria

N. štev. E 114/9

Razprodajalni edikt.

Glasom sklepa z dnem 11. februarja štev. E 114/9, pridejo

dnem 1. marca 1909 dopoldne ob 10. ur

1. do 6. uri zvečer,

ako treba tudi naslednje dni ob istih Polenšaku štev. 33 (Polance) k javni razprodaji mešano blago, pohištvo za sobe in jazlene in 2 kolesa v skupni cenilni vrednosti 2087 K 60 h. Imenovani predmeti se lahko 1. marca t. l. in naslednje dni v zgornjih dnevnih urah v Polenšaku štev. 33 ob

Ces. kr. okrajna sodnija Ptuj, odd. VIII

11. februarja 1909.

P

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthrem trgu (Lendplatz) v Ptiju uravnen klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.
Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razgaga. Vsakdo pa sime tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

DENDRIN

(karbolinej za sadno drevje, ki se takoj v vodi raztopi)

izkazalo se je imenitno v zimski dobi

1907|1908.

Prospekti, atesti in vzorci brez troškov.

Tovarna karbolineja R. AVENARIUS

Amstetten, Nižjeavstrijsko.

Prodaja se pri:

V. Leposcha, Ptuj.

V. Schulfink, Ptuj.

Veliki mlin

na vodni tek in parnik, 2 nadstropja, visoka hiba iz 5 lepimi izbami, jako veliko stranska poslopja na dolini štajerskem za 90.000 K., plačila jako ugojena. Vpraša se pri g. Fr. Korent v Mariboru, Kasaenplatz št. 7.

Za naš rudnik se isče

pridni hajer za cimranje (Zimmerhäuer),

ki se razume na vse dela v jami in zunaj in se zamore rabiti tudi kot nadzornik.

Rudokop Ladanje,

posta Vinica, Hrvatsko.

91

5000 ur zastonj

katalog posljen vsakonur brez plačila zastonj in prosto.



Kron	Budilnica	kron	Ura na pen-
Reck, pat. 8—	8:40	J. budilnica 6—	pen-70 cm. 7—
Stroh, Reck. 8—	Svetla strel. 8—	Schlagw. 8—	Godba. 10—
Stroh, zvon. 8—	8 valček. 8—	Stolp. 8—	Stolp. 8—
kuhini. ura 8—	8 valček. 12—	Zbilnica 10—	Zgodba. 12—
zvonček. 8—			Z godba. 12—

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalia, c. k. zvonoček, od 18—; srebrne in zlate blagovne po originalnih karloških cenah. 3 leta garancija. Izrazačava ali denar nazaj

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši. Zapršenecen ceunitelj v strokovnici. Nevečja, in najstareja tvrdka. Osnovana 1. 1840.

5000 slik-katalog zastonj in poštino prost.

694

"Styria"-kolesa (Styria-Fahrräder).

Tudi za letošnjo leto imamo generalni zastop za ptujski, rogaški in ormoški okraj. Kdor tedaj želi bicikli kupiti, naj se obrne spomenu ali ustremeno ali našo firmo in dobil bo vsak pojasnilo in cilko ceno. Ker fabrika direktno ne pošilja koles, se tem potom to na znanje da. Priporočili moramo tudi, da so bicikelni izvrstno fino in lepo delani. Priporočamo se tedaj cenjenim kupcem.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptiju (Florianiplatz).

66

Prodaja naturnih vin

1908 I. terrano krepko rdeče vino	K 28—
1908 I. vino "Schiller", zrelo za točenje	32—
1908 I. belo namizno vino Silvanec-ribola	36—
1908 I. namizno vino rizling	40—
1908 I. fina namizna vina po	48—
1908 I. Lissa rdeče, medicinalno, krvno vino	56—
pri 100 litrih proda iz vinske kleti v posloju velike sparkase	

Otto KUSTER, Celje.

73

PAGLIANO-SIRUP.

Wpisani v oficijalne italijske in avstrijske farmacefske razstave 1894, na big. razstavi 1900 in na mednarodni razstavi v Milatu 1906 z zlate medaille

Kovači pozor!

V Klečah, občina Hrastovec pri Studencih, se dobi zopet znano izvrstni

kovaški premog

(Schmiede-Kohle)

po ceni K 3— za 100 kil. Dovaža se lahko in je blizu okrajne ceste.

Rudokop v Hrastovcu.

Budilnica s stolpovim zvonjenjem K 6:50

z zvonovi kakor v stolpu

I-a kvaliteta, 3 otezi, bije cele in polovične ure, budi z močno glavnim stolpovim zvonom, čiferica ki sveti po noči, lepo polirano okvirje, meri 30 cm.

= K 6:50 =

3 leta garancija. Pošiljatev po povzetju.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

Katalog s 5000 slikami zastonj in poštino prost.



Predno

prosite za osebno, hipotekarno ali realno

posojilo

zahtevajte brezplačni prospekt

Meller L. Egyed, Budapest

XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 46—31.

1500 komadov dveletnih

hmeljskih štang

proda po ceni gosp.

Josef Klinger,

trgovca v Slov. Gradcu.

705

Stiri tedne na poiskušnjo



in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicikle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103

a. d. Staatshahn, Böhmen.

46

Pooblaščen in zaprisežen civilni geometer

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se priporoča za vsa dela, ki spadajo v stroko merjenja zemljišč kakor so: delitve zemljišč, omejitve, dočičitve mej, združitev zemljišč, zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč za železnice, ceste, mostove. Zmeri tudi manjša posestva, kakor cele občine, lovska okolišča, dela načrte stavb in drugih predmetov.

Puške!

Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8:50, pištole od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
st. 104 a. d. Staatshahn, Böhmen.

Mestna uprava v Ptiju

prodaja:

Koreninske trte
40.000 komadov Portalis in Monticola.

Rezne trte

90.000 komadov Riparia	sekunda
25.000 ,,, Montikola	
20.000 ,,, Solonis	vrste

Cene po dogovoru.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarinski praksi, ki jo izvršuje že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR st. 2. Povrzoča, da postanejo lasa dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno boleznen na glavi. Naročila naj bi si ga vsake družine. Imam prenoga zahvalnic in priznanje. Stane poštino prost na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji.

Hranilno in posojilno društvo v Celju

reg. zadr. z neom. zav.

CELJE,

v velikem posloju nemške sparkase nasproti kolodvoru
prevzame

hranilne vloge proti 4¹/₂ %

dnevno obrestovanje (od dneva vložbe do dneva dvignjenja). Rentni davek plača zavod.

Dovoli kredit i. s.: hipotekarni kredit po 5¹/₂%, kredit z jamstvom proti menici ali dolžemu listu po 6%, kontokorent-kredit po 6%.

Predstojništvo.

najuspešnejše sredstvo za čiščenje krvi

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL

legitimiran izdelovalce od njegovega strica pok. prof. Pagliano iznjedenega in po njegovem originalnem receptu vestno narejenega preparata. Postavno priznan glasom odločbe najvišjega sodnega dvora (Benetke 1903) in od sanitetne nadoblasti.

V steklenicah, škatljican (prazek)

in komprimiranih tabletah (pime).

Zahajevanje edino fabriško znanko edino pristnega sirupa

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL

Calata S. Marco 4.

Se dobi v

Real-Apotheke Socrate Bracchetti-Ala (Južni Tirol).

Razglas.

Sprejme se rokodelec z družino, naj si bo kovač, zidar, tesar, čevljar, krojač itd. z brezplačnim stanovanjem na ribniškem mlinu v Gornji Volčini poprej Čuček-Fras. Nadaljnje poizvedbe sprejema g. Jožef Ornig v Ptui.

124



Jos. Kasimir

trgovina z mešanim blagom
nasproti W. Sirk's filialki nasproti minoritske cerkve preje O. Gassner

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo v špecerijskem, materialnem, barvarem, galerijskem, kratkem, in reznem blagu.

Novost!!

Strelja iz šote (Tofstre) za konje, govedo in svinje.

Lukulus

najboljša krma za pitati za svinje.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
671 vinom in žganjem

v Poličanh

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberle, cibube, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna natura vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Fabrika kmetskih in vinogradnih mašin

Jos. Dangl's nasled. v G.

(Štajersko)



priporoča najnovješe vitale mlatilne stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje mlincev za koruzo, sesalnice za gnijezdo, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne (Handschepp- und Pferdeheuerchen) za mrvo in stroj za košnjo trave in žitja, najnovješe gladilne mline v kamenitih valčkih zacinane, hlev preše, preše za sadje in vino. (Orig. Differenzial Hebelpresswerke) patent „Dütsch“ največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleški (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin in garancijo. — Cenik zastonj in franko

„Štajerc“ iz petek, datira naslednje Naročnina v strijo: za 3 krone, za leta razmeri sko 4 K 50 leta; za Nezadružnično na celo leto Ameriko pa za drugo in računi narodom na visnine. Narociti naprej. Stev. seprod. Uredništvo nivo je se v Ptui, gledaj slope s

Štev.

Tisočkrum ne gre č svojo s

stali . . .

ga! Berac

ve je ved

to ali ono

nikdar

Ali isto

bi se dal

da posnemajo tuji v zadnjem

pet moje inzerate ter da prav

vasod po K 3—, kot prav

Roskopf. Prave „zeleznične

ure, katere prodajam že mno

polno zadovoljnost c. k. držav

nic, se dobijo le z zgoraj n

marko po moji firmi in so

želimo

naznala navadne slike

Moja originalna „zeleznična

košta brez sekundnega kazala

s sekundnim kazalem K 8-

garancija. Se pošte po p

Max Böhnel, D

IV. Margaretenstrasse

urar, sedn. zapri cenilnik in dr

Katalog s 5000 slikami zas

štne preste.

Ali, presk

in z nam

nava d

Kajti na

prvaška

ubljeni. P

bro K

dar tudi

ravimi de

anjske rese

Kaj je i

je nemšk

je bil

ravi, je im

Ko se je

v prvaško

slovenske i

venstva je

ibar. Oseb

ali; omen

dan es vse

prišlo prva

de in se

ko divjaš

kler niso I

nskem tlak

v čast H

čil grozov

I Hribar sic

el je torej

sli iz nem

ta denar

dobili Hr

nego dru

eval Hriba

je bilo ne

itike na

a n j s k a

danes naj

di akti

s pa je

la . . .

Zakaj t

pričanja, o

ka edin

anjski in t



V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsušnila kopele s hlaponom po sledenih: znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin, (30 krajcarjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).



Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko.

Samostojni gospodar (Wirtschafter)

se išče, ki govorji nemško in hravsko ter ima dobro prakso v vinogradništvu, kletkem in kmetijskem gospodarstvu, za malo ali zelo izdatno vinogradniško posestvo na Hrvatskem. Stanovanje hrana in K 30— place. Ponudbe pod „G. S.“ na g. Rudolf Galiser, Maribor, Burgplatz.

Ladanjski premog

v izbornem suhem stanju priporočamo cenjenim odjemalcem. Pri večjih kupčijah dovolimo lepe popuste.

Rudnik Ladanje, zadnja pošta Vinica (Hrvatsko).



Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mes

Vstanovljena leta 1862.

Čeckovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-

urnari zavod

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradišču.

Uradne ure za poslovovanje s strankami ob delavničkih od 8 - 12 ure.

Občenje avst. ogersk. banke.

Pr

Ravnateljstv